

SAMMANFATTNING

Slow Sound Art – modell för hållbara ljudinstallationer

Projektet behandlar frågor om ljudkonstinstallationer i urbana offentliga miljöer. Problemet idag är att vi har ringa kunskap om ljudinstallationers effekter på människa och miljö. De installationer som avses i sammanhanget är de som är ämnade att vara permanenta inslag i staden.

Två frågeställningar är centrala för projektet:

- På vilket sätt kan ljudkonstinstallationer via högtalare påverka vår uppfattning av ljudmiljön i offentliga miljöer?
- Vilka former av lyssnande är inblandade då vi tolkar ljudinstallationer i urbana sammanhang?

Projektet har en interdisciplinär utgångspunkt för att möta dessa frågor. Detta måste ses som en förutsättning för att få en ökad förståelse för hur ljud påverkar oss i olika situationer, men också för att utveckla kunskap om hur vi kan utforma urbana ljudrum. De som medverkar i projektet har kunskap inom konst, stadsplanering, arkitektur, musik, akustik och psykologi.

Projektet omfattar *konstnärliga experiment*, med betoning på platsspecifika frågeställningar. Det handlar om att undersöka ljud som förmedlare av kvaliteter, vilka exempelvis kan vara av estetisk, rumslig, temporal och social art. Projektet ska även ses i ljuset av frågan om *akustisk design och hållbar stadsutveckling*. Städernas bullerutsatta miljöer är ett växande problem och utgör idag ett hot mot vår hälsa och våra möjligheter till rekreation.

En stor fallstudie genomfördes inom ramen för projektet. Studien är koncentrerad till Mariatorget, på Södermalm i Stockholm. Två permanenta ljudverk har installerats på fyra platser. Målet har varit att utveckla en modell för hållbara ljudinstallationer i bullerutsatta park- och torgmiljöer. Detta har iscensatts genom ljudtillägg via högtalare. Modellen har en dubbel funktion: att förstärka befintliga ljud, främst verksamhets- och naturljud; och att flytta lyssnarfokus från trafikbruset till ljudverken.

Fallstudien är uppdelad i fem faser:

1. *Inventering* – dels i form av platsanalys, med en inventering av ljudgenererande verksamheter och funktioner på Mariatorget; och dels i form av en psykoakustisk analys där 400 personer fick besvara frågor om hur de upplevde Mariatorgets ljudmiljö;
2. *Simulering* – ljudexperiment i labbmiljö;
3. *Komposition* – konstnärliga experiment på plats, och utformning av två ljudverk för Mariatorget;
4. *Installation* – teknisk installation av ljudverken på torget;

5. *Analys* – utredning av ljudverkens effekter på plats, dels kopplade till frågor om verkens samspel med torgets sammanhang (de som vistas på torget, funktioner, verksamheter, med mera), dels i form av en psykoakustisk evaluering med betoning på maskeringseffekter (att undersöka om lyssnarfokus flyttas från trafikbruset till ljudverket).

Avslutningsvis. Fallstudiens modell syftar till att generera kvalitativa frågor om platsens ljud i relation till miljö, arkitektur, estetik och hållbarhet.